

Ljubinico — ali pa pade v naročje Morani ob cesti na sovražni zemlji. Tako sem prisegel — tako se zgodi!“

V starcu je zakipelo čudovito življenje, oči so se mu bliskale, iz dvignjenih prsi je kipela moč, iz stisnjenih pesti je kričala odločnost in iz hropečih dihov je žarela hrabrost in navdušenje. Vsi so se zavzeli, po vseh licih se je raztočilo od godca nekaj veselega, z upanjem napolnjenega, celo Svarun je dvignil težko glavo, s čela mu je zginil temen oblak — desnico je prožil Radovanu — kakor v blagoslov.

Godec je obstal za trenotek sredi njih, ponovil s sekajočim povdarkom: „Tako se zgodi — tako sem prisegel —“ in se hipoma obrnil ter odšel skozi vrata na temno dvorišče.

V jutro so obsijali prvi solnčni žarki še spečo vojsko. Krog in krog gradišča so črnili ožgani vrtinci zemlje, kjer so goreli na večer ognji. Ob njih je spala vojska vse navskriž, kakor od viharja posekan gozd. Čudna omotica od radosti in pijače, od krika in plesa je prevzela ude, da so omahnili, odrveneli in zapali v sen, katerega ni vzdramila zarja.

Na okopih se je pa tedaj že zbrala gruča velmož in starešin v posvet. Ugovora ni bilo med njimi. Ena misel je zavladovala. Preden so sklepali, je bil sklep dozorjen:

„Nad Hune!“

Večina je želela, da se odpočije vojska en dan in potem udari cela čez Donavo nad Tunjuša.

Temu je ugovarjal Iztok. Vojak skozinskoz, ki je poznal red palatincev, se je zgražal, kadar je pogledal v dolino.

„To je drhal,“ je pomislil, „ne pa vojniki.“

Zato je ugovarjal in prepričeval tako dolgo, da se je vdal zbor in pritegnil njegovemu nasvetu. Poverili so mu oblast, da si izbere le najboljše vojnike, drugi se pa vrnejo v svoje domove.

Ko je bil sklep dognan in zaključeno posvetovanje, se pojavi med njimi naenkrat na suhem hunske konju, kakor so jih nekaj ugrabili v bitki, star Hun.

Vse je spreletel gnev in jad. Sprejeli so ga mrki pogledi, namršene obrvi, zgrbančena čela.

„Kakor sem prisegel, tako se zgodi . . .“

Jezdec je izpregovoril. Po vseh licih se je prikazala osuplost iz vseh ust je hkrati zadonel vzklík začudenja.

Jezdec je pa okrenil konja, zamahnil je čop rdečih las ob glavi, stresle so se kocine kozlovskih hlač in — Hun je zadrvil po brdu iz gradišča.

Zborovavci so mu dvignili roke v pozdrav, glasni klici so ga pozdravili in klicali srečo bogov na njegovo pot. Jezdec — Radovan — se pa ni ozrl. Zamahnil je s plunko po zraku, sklonil se proti konjskemu vratu in pognal v skok po dolini.

„Oj ukane! Oj ukane,“ je šlo od ust do ust med zborovavci, ki so zrlí za godcem. „Kdo ga prepozna? Bogovi z njim! Čuvaj ga Svetovit!“

Sredi dopoldneva se je razgibalo mravljišče krog tabora. Kakor luči so švigali med umazano rjavo in sivo tolpo šlemi Iztoka in Slovenov iz Bizanca. Krog poldneva se je že ločilo in razkrojilo valovje naroda. Po zraku pa je kipelo bojaželjnih vzklíkov: „Nad Hune! Nad Hune!“ (Dalje.)

Vest.

Zložil Zvonimir.

Na rosno okno pade češnjev cvet,
da steklo hladno zazveni,
zelena lučka v kotu dogorí
pred Bogoródico, in — jaz odromam v svet.

„Marija vsem veselje“, ti pesem lepíh let,
zakaj mi nočeš do srcá?
O jaz otrok, ki k mamici ne zna!
O jaz na rosno okno pali češnjev cvet!

In romam v svet! . . . in romam v svet!
Zelena lučka v kotu ne gorí —
pa vest mi grenka v dušo govori:
„Povrni, sin, se in prižgi jo spet!“

